

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.233/2022/11.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az felperesi képviselő (címe., ügyintéző: felperesi képviselő neve ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) **felperesnek** a alperesi képviselő neve ügyvéd (alperesi képviselő címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) **alperes** ellen sérelemdíj és kártérítés iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 33.M.70.136/2022/7. számú ítélete ellen az alperes által 8. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 55.000 (ötvenötezer) forint és ÁFA másodfokú perköltséget, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által közzétett illetékbevételi számlára az esedékesség napjáig 176.000 (százhetvenhatezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket. Az eljárási illetéket is ugyanígy kell megfizetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Ítéleti tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás szerint a felperes 2005. február 9. napjától állt az alperes alkalmazásában határozatlan idejű munkaviszonyban multifunkciós komissiózó-rakodó munkakörben. A felperesnél 2016. november 2. napján „az izom és ín tapadási helyek túlerőltetése által okozott foglalkozási megbetegedés” következett be. A felperes keresőképtelen beteg volt 2016. november 2-től 2017. február 20-ig. 2017. június 14. napján munkabalesetet szenvedett, amelyet az alperes üzemi balesetnek elismert, ennek következtében „nyomás eredetű perifériás idegkárosodás” alakult ki nála. A baleset

ügy következett be, hogy a felperes rollkocsit vitt vissza a helyére, amikor haladása közben a kocs kereke megakadt az aszfalton. Annak érdekében, hogy a roll kocsit megmozdítsa, nagyobb energiát kellett kifejtenie, amelynek következtében megrántotta a bal könyökét.

[2] Felperes keresőképtelen volt 2017. június 14-től 2018. január 8-ig, 2018. január 8-án a könyökét megműtötték, 2018. január 8-9-ig kórházi ellátásba részesült. 2018. január 9-től 2018. december 4-ig táppénzen, 2018. december 4-től 2019. február 14-ig szabadságon, 2019. február 14-től 2019. március 6-ig betegszabadságon, 2019. március 7-től 2019. május 7-ig táppénzen volt.

[3] cég2 2019. április 8-án kelt szakvéleménye szerint a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 18 %-os, üzemi baleseti eredetű egészségkárosodása 18 %-os, mely 2018. augusztus 1. napjától véleményezhető.

[4] A felperes a 2019. május 5. napján kelt soron kívüli elsőfokú munkaköri alkalmassági vélemény szerint multifunkciós komissiózó-rakodó munkakör ellátására nem alkalmas, a felperes az alkalmassági véleményt elfogadta. Az alperes a véleményre tekintettel 2019. május 20. napján belső rehabilitációs eljárást folytatott le, amely során raktári adminisztrációs munkakört ajánlott fel a felperes részére. A felperes a felajánlott munkakört elfogadta, így munkaköre 2019. május 21. napjától raktári adminisztrátor munkakörre módosult.

[5] A cég3 2019. október 16. napján kelt értesítésével tájékoztatta a felperest, hogy a nyomás eredetű perifériás idegkárosodás diagnózissal bejelentett megbetegedését az izom és ín tapadási helyek túlerőltetése által okozott betegségek diagnózissal foglalkozási megbetegedésként elfogadta és nyilvántartásba vette. A foglalkozási megbetegedés 2016. november 2. napján került megállapításra. Az alperes 2019. november 5. napján kelt határozatával a felperes nyomás eredetű perifériás idegkárosodás foglalkozási megbetegedést üzemi balesetként elismerte.

[6] A felperes össz-szervezeti egészségkárosodásának mértéke 18%, állapotjavulás nem, állapotrosszabbodás várható.

[7] A felperes 2016-tól 2018. szeptemberéig a volt élettársával élt közös háztartásban egy helységi családi házban. 2018. szeptemberétől visszaköltözött a testvérével közös tulajdonban lévő családi házukba.

[8] A felperes 2018. április 1-től 2018. május 10-ig napi 4 óra, 2018. május 11-től 2018. június 11-ig napi két óra, 2018. június 12-től véghatáridő nélkül napi egy óra gondozásra szorul. A gondozását 2016-tól 2018. szeptemberéig a testvére látta el, amelyben a felperes élettársa segített, 2018. szeptemberétől a gondozását folyamatosan a testvére látja el. A felperes a táppénzzel lefedett időszakok mindegyikének első nyolc hetében mindennemű háztartási és ház körüli munkában kiségitésre szorult, ezt követően folyamatosan a közepes és nehéz munkákban szorul kiségitésre.

[9] A felperes a foglalkozási megbetegedés kezdetétől két évig indokoltan ideg regenerációt segítő készítményt szedett, a foglalkozási balesettel összefüggésben folyamatosan szájon keresztül alkalmazható fájdalomcsillapítók szedésére, valamint krémek, gélek és kenőcsök formájában lokálisan ható gyulladás- és fájdalomcsillapító készítmények használatára szorul.

[10] A felperes korábban tömegközlekedéssel, kerékpárral és gyalogosan közlekedett, 2016. november 2-től tömegközlekedésben akadályozott, kerékpározni nem tud. Ettől az időponttól ügyintézésre, kezelésekre, kontroljain való megjelenésre szállítása gépkocsi használatot indokol és kísérőre szorul. A felperes szállítását 2016-tól 2018. szeptemberéig az élettársa és testvére élettársa, ezt követően testvére élettársa biztosítja.

[11] A felperes mindkét felső végtag teljes funkcióját igénylő aktivitásokat sem a munkahelyén, sem a szabadidejében nem végezhet, a korábbi munkakörének ellátására képtelen, abban szakmai-professzionális munkaképesség csökkenése 100%-os. A foglalkozási megbetegedést megelőző rendszeres kerékpáros aktivitása megszűnt, lovagolni nem tud, könnyebb terhelést jelentő túrákra mehet csak el. Az alvászavarok, a kialvatlanság mindennapi fizikai terhelhetőségét jelentősen rontja.

Kereset és ellenkérelem

[12] A felperes keresetében sérelemdíj címén 5.000.000.- forint és ez után 2016. november 2. napjától járó kamatok megfizetésére kérte kötelezni az alperest egyéb kárigények mellett.

[13] Hivatkozásképpen előadta, hogy 2005. február 9. napjától 2007. december 31-ig kommissiózóként emelési tevékenységet végzett egy kb. 12 C° hőmérsékletű munkaterületen, Munkaköri feladatai során 2-től 20-25 kg-ig terjedő termékeket mozgatott. 2008. elejétől a megbetegedéséig tartó időszakig rakodó pozícióba a szállítási területre helyezték át, itt munkaköri feladata volt az összekészített áruk kamionokra, illetve teherautókra történő felpakolása. Döntő többségében 1-3 C° részlegen dolgozott. Egészségi állapota 2016. novemberétől változott, ekkortól a bal kéz gyűrűs és kis ujjában állandó zsibbadást érzett, amelynek következtében nem tudott a bal kezével fogni. 2016. november 2. napjától táppénzes állományba került, 2017. február 20. napján ismételten munkába állt, 2017. június 17. napján súlyos munkahelyi balesetet szenvedett el. A baleset következtében az egészségi állapota rendkívül sokat romlott, később a könyökét megműtötték.

[14] A sérelemdíj iránti kereseti kérelme körében a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 9. §-ra, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § a) pontjára és 2:52. § (1) bekezdésére, valamint az Alaptörvény XX. cikkének (1) bekezdésére utalással arra hivatkozott, hogy a maradandó fogyatékosága és egészségkárosodása miatt a testi épséghez és egészséghez való joga sérült. Előadta, hogy mivel az alperes a testi épség megóvását és az egészséget nem veszélyeztető munkakörülményeket nem biztosította, a munkáltató felróható magatartásának hatására következett be a foglalkozási megbetegedése, ezzel az Alaptörvény XVII. cikkének (3) bekezdésében biztosított egészséges, biztonságos és a munkavállaló méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez való alkotmányos joga sérült. Álláspontja szerint az Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdésében foglalt joga is sérült, mivel mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz.

[15] Előadta, hogy a megbetegedése miatt a legegyszerűbb tevékenység elvégzése is rendkívüli nehézséggel és erős fájdalommal jár, amelyet csak fájdalomcsillapítók szedésével tud enyhíteni. A betegsége különösen kihatással van a mozgására, sokkal hamarabb elfárad, fájdalmai, mozgásszervi beszűkülése miatt gyakorta meg kell pihennie. Mindenfajta szabadtéri sport végzése, a kirándulás teljesen kivitelezhetetlenné vált számára, holott a megbetegedését megelőzően az ideje java részét a természetben töltötte. Megviseli továbbá, hogy folyamatos kialvatlansággal éli a mindennapjait. A jelenlegi helyzetében folyamatosan a hozzátartozóihoz, különösen a nővére segítségére van utalva. Amikor a családtagjaihoz nem tud fordulni, a barátaitól kell segítséget kérnie, így ezen kapcsolatai is kezdenek elnehezülni. A korábban megszokott munkakörét, az ahhoz hasonló mértékű fizikai igénybevételre alapuló pozíciót valószínűleg a jövőben sem tud ellátni. Ezek kihatással vannak mentális állapotára is,

hangulata depressziós, folyamatosan szorong a megbetegedés miatt bekövetkezett kiszolgáltatottság miatt, míg a megbetegedés előtt életvidám ember volt. Képtelen közepesnél nehezebb fizikai munkák ellátására, számos háztartási munkában a családja segítségét kell igénybe venni. Nem tudja megfelelően hajlítani, felemelni, cipekedésre használni a bal karját. Az önálló közlekedésben is korlátozottá vált, tömegközlekedést nem tud igénybe venni, nagyobb bevásárlásoknál a cipekedésben is segítségre szorul. Állapota tekintetében nem lehet érdemi javulással számolni. Hozzá tartozói gondozására szorul öltözködésben, a tisztálkodásban és minden olyan egyéb tevékenységben, amely a bal kar könyök igénybevételével jár, amelyhez emelni, erőt kifejteni szükséges. Napi szinten rendszeresen felmerülő feladatok az alábbiak szerint határozhatók meg: reggeli felkelésnél és felöltözésnél való segítség, reggeli beagyazás, reggeli tisztálkodás, esti fürdés, öltözködés, lefekvéshez járó segítség, fájdalomcsillapító krémmel való kezelés, vacsoránál segítség, fogmosás, hajszáritás.

[16] Az alperes ellenkérelmében a sérelemdíj iránti igényt eltúlzottnak találta. Álláspontja szerint a 18%-os mértékű egészségkárosodás nem alapozza meg az 5.000.000.- forint összegű sérelemdíj iránti igényt.

Az elsőfokú bíróság döntése

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletével 4.000.000.- forint sérelemdíj és ezen összeg után 2018. április 1-től járó késedelmi kamatok megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a sérelemdíj iránti igényt elutasította. Az ítélet rendelkezett az egyéb kártérítési igényekről is.

[18] A határozat indokolása szerint a felperes az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján a foglalkozási megbetegedéssel összefüggésben 18%-os egészségkárosodást szenvedett, ezért alappal hivatkozott arra, hogy a foglalkozási megbetegedéssel összefüggésben keletkezett maradandó egészségkárosodása miatt a testi épséghez és egészséghez való joga sérült. Az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján megállapította, hogy a felperes mindkét felső végtag teljes funkcióját igénylő aktivitásokat sem a munkahelyén, sem a szabadidejében nem végezhet, korábbi munkakörének ellátására képtelen, abban szakmai professzionális munkaképesség csökkenése 100%-os, állapotában javulás nem, állapotrosszabbodás várható. A felperes korábban lovagolt, kirándulni is járt, a megbetegedését követően otthon ülő, magába forduló lett, a korábbi társasági aktivitása megszűnt, alvászavarai vannak. Az orvosszakértői vélemény alapján a rendszeres kerékpáros aktivitása megszűnt, a könnyebb terhelést jelentő túrákra mehet csak el. Az alvászavarok, a kialvatlanság, mindennapi fizikai terhelhetőségét jelentősen rontja.

[19] Az orvosszakértői vélemény alapján a felperes véghatáridő nélkül folyamatosan fájdalomcsillapító gyógyszerek, valamint gyulladás és fájdalomcsillapító krémek, gélek és kenőcsök használatára szorul. A megbetegedését megelőzően a felperes látta el a háztartási munkákat, a betegséget követően a közepes és nehéz munkákban a felperes kisegítésre szorul folyamatosan. A keresőképtelenséggel nem érintett időszakokra a felperes napi egy órában háztartási kisegítőre szorul. Rögzítette, hogy a felperes a foglalkozási megbetegedését megelőzően kerékpárral, tömegközlekedéssel járt, a felperes az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján folyamatosan akadályozott a tömegközlekedésben, kerékpározni nem tud. 2016. november 2. óta ügyintézésre, kontrolljain történő megjelenésre, kezeléseire való

szállítása gépkocsi használatot indokol és kísérrőre szorul. A bíróság a fentiek alapján mérlegeléssel 4.000.000.- forintot talált a sérelemmel arányosnak.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[20] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a megállapított sérelemdíj mérséklését 1.800.000 forintra, figyelemmel a károkozaskori értékviszonyokra is. Hivatkozásképpen előadta, hogy a megállapított összeg eltűzött, tekintettel a kialakult ítélkezési gyakorlatra. Elismerte, hogy a jogsértés tényén kívül a felperesnek a hátrány bekövetkeztét bizonyítania nem volt szükséges és azt sem vitatja, hogy a sérelem következtében előállt hátrányok méltányos kiegyenlítése szükséges. Az alperesi álláspont szerint azonban a felperes által megjelölt hátrányok, valamint a tanúk előadásai alapján megállapított tényállásból nem következik, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított összeg arányos lenne a megjelölt sérelmekkel. A sérelemdíj összegének megállapítása során figyelemmel kellett volna lenni a sérelemdíj kompenzációs funkciójára. Az összeget tehát úgy kell meghatározni a felperes egyedi körülményeit is figyelembe véve, hogy alkalmas legyen arra, hogy a pénzzel nem mérhető hátrányokat pénzbeli előnyök nyújtásával kiegyenlítsse. Miután gyakorlatilag a személyiségi jogsértés következményei mérhetetlenek, ezért a zsinórmérték a józan ész lehet. Az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj összege jelentősen eltűzött, nincs arányban az ítélkezési gyakorlattal, továbbá nem veszi figyelembe az eddig irányadó joggyakorlatot. A 18%-os mértékű egészségkárosodás nem alapoz meg 4.000.000.- forint összegű sérelemdíjat. Utalt arra, hogy egyes törvényszékek gyakorlata szerint 1%-nyi egészségromlással 100.000.- forint összegű sérelemdíj áll arányban.

[21] Ezen túl az elsőfokú bíróság mérlegelése során nem kellő súllyal értékelte azt, hogy a felperes maga is tud bevásárolni, egyedül is tud közlekedni, a háztartási és a ház körüli munkákat maga is részben el tudja végezni. Az elsőfokú bíróság továbbá nem kellő súllyal értékelte a jogsértés súlyát, azt, hogy annak nem volt ismétlődő jellege, a jogsértéssel összefüggő felróhatóság az alperesi oldalon csekély volt, csakúgy, mint a jogsértésnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatása.

[22] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes ténybeli és jogi indokai alapján. Hivatkozásképpen előadta, hogy a megítélt sérelemdíj nem tekinthető eltűzött mértékűnek, különösen arra tekintettel, hogy a felperes a foglalkozási megbetegedés következtében komoly egészségkárosodást szenvedett el, mellyel okozatosságban számos tevékenység ellátására alkalmatlanná vált. Mindennapjait fokozott fájdalmak kísérik, melyeket fájdalomcsillapítók és gyulladáscsökkentő készítmények rendszeres használatával tud némiképpen enyhíteni. Az elvégzett műtétek ellenére érdemi állapotjavulás nem következett be. Bizonyított és nem vitatott tény, hogy az alperes alkalmazásában 14 éven keresztül fokozott terhelésnek volt kitéve, melynek eredményeképp orvosszakértő által is megállapítottan nyomás eredetű perifériás idegkárosodást, valamint az izom és az ín tapadási helyek túlerőltetése által okozott betegséget szenvedett el. Az orvosi vélemény alapján a betegség kialakulása kizárólagosan a munkavégzéssel áll okozati összefüggésben. A foglalkozási megbetegedés többek között a bal csuklótáji fájdalmas mozgás beszűküléshez, a bal felső végtag hullámzóan visszatérő zsibbadásához, fonákérzéseikhez, a bal kéz szorítóerejének meggyengüléséhez vezetett. Mindezen maradványtünetek számos tevékenységben akadályozzák a felperest, mindkét felső végtag teljes funkcióját igénylő aktivitásokat sem a munkahelyén, sem a szabadidejében nem

végezhet. Számos sportaktivitás rendszeres végzésében akadályozottá vált, beleértve a korábban rendszeres kerékpár aktivitást is. Mindemellett megbetegedése a gyakran jelentkező fájdalmak, alvászavarok forrásai, melynek következtében a kialvatlanság a mindennapi fizikai terhelhetőséget is jelentősen rontja. A foglalkozási megbetegedés a szexuális életére kihatással volt és van a mai napig. Mindezen kialakult körülmények hozzájárulnak a pszichés megterheléséhez. Egészségi állapota kialakult, abban állapotjavulással számolni nem lehet. Így sérült a testi épséghez és egészséghez joga.

[23] A felperes munkához való joga is sérült. Eredeti munkakörében alkalmatlanná vált a munkavégzésre, nem tud tovább munkát végezni. Ezt ugyan enyhíti, hogy az alperes kvázi rehabilitációs munkakörében tovább foglalkoztat, azonban ennek értékelése megtörtént a sérelemdíj összegének megállapításakor.

[24] Hivatkozott a sérelemdíj kettős természetére, arra, hogy az a kompenzáció eszközén túl betölti a magánjogi büntetés funkcióját is. A megítélt sérelemdíj összegében egyszerre ölt testet a sértett kompenzálása, igazságérzetének helyreállítása és a társadalom azon igénye, hogy megragadható, pénzben kifejezhető módon kerüljenek orvoslásra a látható és nem látható személyiségi jogsértésből eredő károk, melyek szankció nélkül hagyása sértené a kollektíva jogérzetét. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak kifejezésre kellett juttatnia a társadalom viszonyulását az olyan jelentős és súlyos jogsérelmekhez, mint amilyeneket a felperesnek kellett elviselnie. Az alperes részéről az általános gondosság teljes hiánya okozta a foglalkozási megbetegedés bekövetkezését, mellyel visszafordíthatatlan egészségkárosodást idézett elő. A felróhatóság kérdésében ezért csak a teljes mérték elismerése lehet az igazságos ítélet alapja.

[25] Az alperes által hivatkozott sérelemdíj számítás nem alkalmazható, azt több mint 20 éve meghaladta az ítélkezési gyakorlat és egyébként is a nem vagyoni kártérítésre vonatkozott. Az elsőfokú határozat mértéktartó. Utalt az ítélkezési gyakorlatban fellelhető emelkedő tendenciára és hivatkozott a drasztikus inflációs változásokra.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[26] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[27] A másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét a Pp. 370.§ (1) bekezdése szerint az erre irányuló fellebbezési kérelemre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolta, így nem érintette az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem támadott részét. Ezen túl az alperes fellebbezése a megállapított tényállást sem vitatta, a sérelemdíj összegének megváltoztatását egyrészt az ítélkezési gyakorlatra hivatkozással kérte, másrészt arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal értékelt egyes körülményeket, okszerűtlenül mérlegelt a sérelemdíj összegének megállapítása során.

[28] Az alperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott az ítélkezési gyakorlatra, különösen a százalékos egészségromláshoz kapcsolható arányosításra. A Kúria Pfv.III.20.279/2018/4. számú döntésében rámutatott, hogy a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásakor kiindulási alapnak kell tekinteni a hasonló tényállású ügyekben kialakult korábbi bírói gyakorlatot, de az nem alkalmazható automatikusan. Az összehasonlítás alapjául szolgáló ítéletek nem bizonyítékok. A Kúria a Pfv.III.21.112/2010/4. számú döntésében is kifejtette, hogy a nem vagyoni kártérítés összegénél figyelemmel kell lenni a bírói gyakorlatra, a más, összehasonlításra alkalmas ügyekben hozott döntésekre is. Ezeket azonban nem lehet automatikusan alapul venni, mert az egyéni körülmények és az

egészségkárosodásból származó hátrányok különbsége az, ami alapot adhat az eltérő mértékű nem vagyoni kártérítés megállapítására. Minden eset más és más, nagyon hasonló tényállások mellett is lehetnek olyan különbségek az ügyek között, amelyek eltérő döntés meghozatalát indokolják. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása során tehát a bírói gyakorlat összehasonlításra alkalmas más ügyekben hozott döntését is értékelni kell, de ez nem jelenthet mechanikus, számszerűsíthető összevetésen alapuló vizsgálatot (Kúria Pfv.III.22.392/2016/6.). Ez azt is jelenti, hogy a bírói gyakorlatban formálódó értékszínvonal a kártérítési összeg meghatározásának csak a nagyságrendi behatárolásához ad szempontot. A személyiségi jogsértések és hátrányos következményeik különbözőségei nem teszik lehetővé a kártérítési összegek ennél pontosabb összevetését. Ehhez képest a bírói gyakorlattól eltérő döntés sem sérti a régi Pp. 221. § (1) bekezdését, mert nem azt kell megindokolja a bíróság, hogy mennyiben tér el más korábbi döntésektől, hanem azt, hogy az adott ügy egyedi körülményei milyen összeg meghatározását indokolják (Kúria Pfv.III.20.210/2017/4., Pfv.III.20.566/2021/5.)

[29] A másodfokú bíróság szerint mindez megfelelően alkalmazandó a sérelemdíjra is azzal, hogy a mérlegelendő körülmények egy részét a Ptk. 2:52.§ (3) bekezdése meghatározza. A sérelemdíj esetén sincs egy listaár, nincs egy taxatív formában felsoroltösszegszerűségi táblázat, amely alapján annak mértékét,összegszerűségét meg lehet állapítani. Az alperes hivatkozása a nem vagyoni kártérítés körében kialakult korábbi alsóbb bírósági gyakorlatra nem felel meg sem a Kúria iránymutató döntéseinek, sem a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében rögzített mérlegelési körülményeknek.

[30] A nem vagyoni kártérítés, sérelemdíj mértékének megállapítása miatt a jogerős ítélet akkor jogszabálysértő, ha a személyiség sérelmének meghatározása körében a bíróság elmulasztotta a tényállás feltárását, illetve a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül, logikátlanul értékelte (Kúria Pfv.III.22.127/2009/4.). Ez a másodfokú bíróság szerint nem állapítható meg. Nem volt fellelhető olyan iratellenes, logikátlan, kirívó okszerűtlen megállapítás, amely a másodfokú bíróság számára a bizonyítékok felülmérlegelését szükségessé tette volna.

[31] A sérelemdíj összegének meghatározásakor az elsőfokú bíróság helytállón utalt a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése, mely szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg.

[32] A felperes egészségséreleme két eseményből következett: egy 2016. november 2-i foglalkozási megbetegedésből és egy 2017. június 14-i üzemi balesetből. Ebből kifolyólag az ismétlődés egyértelműen megállapítható. Az alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében a felróhatóság csekély súlyára: a perben becsatolt 2021. február 12-én kelt fizetési meghagyásban Budapest Főváros Kormányhivatala megállapította, hogy a felperes 2017. június 14-én bekövetkezett balesetével kapcsolatban az alperest felelősség terheli, az alperes az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó követelmények teljesítését elmulasztotta és ezzel a sérült balesetét idézte elő. Az alperes a munkavédelmi szabályokat nem tartotta be, több jogszabályi rendelkezést is megsértett. Az alperes nem megfelelő munkaeszközt biztosított a felperes rendelkezésére, a rollkocsik műszaki állapotát nem ellenőrizte és nem tartotta karban.

[33] Nem helytálló az alperes azon érvelése sem, hogy csekély a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása. A felperes 1982. évben született, a 2016. november 2. napján bekövetkező „az izom és ín tapadási helyek túlerőltetése által okozott foglalkozási megbetegedés” időpontjában 34 éves volt, a 2017. június 14-i üzemi baleset idején pedig 35 éves, fiatal nő volt.

[34] A felperes nyomás eredetű perifériás idegkárosodás, valamint az izom és ín tapadási helyek túlerőltetése által okozott betegségben szenved, melyek kialakulása kizárólagosan az alperesnél teljesített többéves fizikai megterheléssel járó munkakör ellátásával áll okozati összefüggésben. Mindezek megbetegedések okán a felperes hosszú ideig, több, mint két évig volt keresőképtelen beteg, műtete is volt. A fizikai tünetei összességében a bal felső végtag fizikai teljesítményromlását eredményezi. Mindezek alapján az igazságügyi orvosszakértő és a kormányhivatal is 18%-os össz-szervezeti egészségkárosodást állapított meg azzal, hogy a foglalkozási betegséggel összefüggő egészségkárosodás 18% lett, mely arányos 20-23% foglalkozási eredetű munkaképesség csökkenéssel. A felperes állapota nem végleges: állapotjavulással számolni nem lehet, ugyanakkor tünetfokozódás, állapotrosszabbodás következhet be.

[35] A felperes folyamatos fájdalomérzettel él és nála fájdalomcsillapító készítmények szedése folyamatosan indokolt. Bizonyított továbbá, hogy a gyakran jelentkező fájdalmak alvászavarok forrásai és a kialvatlansága mindennapi fizikai terhelhetőséget is jelentősen rontja.

[36] A felperes véghatáridő nélkül napi egy óra háztartási kisegítésre és napi egy óra gondozásra szorul, melyet hozzátartozója lát el. A felperes a foglalkozási megbetegedését megelőzően kerékpárral, tömegközlekedéssel és gyalog járt, ezt követően tömegközlekedésében akadályozott, kerékpárt nem vezethet, gyalogosan pedig csak rövid távon tud közlekedni. Járótávolságon kívüli ügyintézéseire, kontrolljain történő megjelenéseire, kezeléséhez szállítása gépkocsihasznaletot indokolt és kísérőre is szorul. Számos korábbi aktivitása tartósan, súlyosan beszűkült. Mindez azt igazolja, hogy a felperes élete a foglalkozási megbetegedés és az üzemi baleset után jelentős mértékben megváltozott, önálló életvitelre korlátozott, kiszolgáltatott, fiatalon mások segítségére, gondozására szorul. A jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására egyaránt nagy, a felperes korábbi élettársi kapcsolatából visszaköltözött nővérehez és annak élettársához, akik ellátják gondozását, segítségét. Arra helytállóan hivatkozott az alperes, hogy a felperes a közepes és nehéz háztartási munkákban csak kisegítésre szorul, de ez nem változtat azon, hogy mindennapi élete nagy mértékben megváltozott, önálló mozgása és tevékenységei korlátozottak.

[37] A felperes személyes előadása szerint pszichiátert kellett felkeresnie, aki megállapította a depresszióját, melyre egy évig gyógyszert is szedett. A baleset szexuális életére is negatív kihatással volt és van a mai napig. A fájdalom és a mozgáskorlátozottság a nemi vágy kialakulási folyamatát, az örömszerzés és adás képességét negatívan befolyásolja. Mindezen körülmények hozzájárultak a pszichés megterheléséhez is. Ezt igazolják a tanúvallomások és az igazságügyi orvosszakértő szakértői véleménye is. Ez utóbbi megállapította, hogy a felperesnek bizonyára párkapcsolati nehézsége is adódik pl. a szexuális aktivitásban a fájdalmak miatt. A felperes nővére és sógora tanúvallomásában a felperes magatartásában és mindennapi életvitelében megnyilvánuló negatív változást egyértelműen alátámasztotta, miként azt is, hogy a felperes magába forduló, depressziós lett, nem érzi magát teljes embernek és nőnek sem, párkapcsolat felé sem nyitott. Mindennaposak a fájdalmak és mindig fáradt. Az alperes az erre vonatkozó felhívás ellenére (28.M.70.135/2021/7.) a felperes tényelőadását a szexuális élet korlátozottsága és a pszichés megterhelés tekintetében nem vitatta, de azt egyébként a bizonyítási eljárás adatai is alátámasztják.

[38] A felperes a foglalkozási megbetegedés és a baleset következtében eredeti munkaköre ellátására alkalmatlanná vált, abban szakmai-professzionális munkaképesség-csökkenése 100%, 22-23% a foglalkozási eredetű munkaképességcsökkenése. A felperes munkát végezni tud, jelenlegi adminisztratív munkakörét el tudja látni, ugyanakkor jövőbeli

munkalehetőségei beszűkültek, mely nem vitatott személyes előadása szerint benne szorongást okoz. Megfelelően értékelni kellett azonban azt is, hogy a felperes adminisztratív munkakörben az alperesnél további foglalkoztatásra került és az alperes a felperes bekövetkezett kárait igyekezett enyhíteni.

[39] Helytállóan hivatkoztak a felek a sérelemdíj kompenzációs és magánjogi büntetés funkciójára (BH2019. 268.), ezekre az elsőfokú bíróság figyelemmel volt, de a perbeli esetben a másodfokú bíróság szerint – figyelemmel az alperes kárenyhítő magatartására – elsősorban a kompenzációs funkció bír kiemelkedő jelentőséggel. Tekintettel az ismétlődő és felróható jogsértésre, a fiatal felperes egészségi állapotában bekövetkező súlyos és maradandó egészségkárosodásra, melyben rosszabbodás prognosztizálható, az annak folytán jelentkező állandó fájdalmakra és kialvatlanságra, a hosszas betegállományra, a felperes korlátozott munka- és életlehetőségeire, valamint önállóságának részleges elvesztésére, napi gondozási szükségletére, a megállapított sérelemdíj összege nem volt eltúlzott.

[40] A fellebbezés a késedelmi kamat kezdő időpontját nem érintette, az ítélet megfelelően figyelembe vette a károkozaskori ár- és értékviszonyokat.

[41] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[42] Tájékoztatja a másodfokú bíróság az alperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, ezen időpontban a követelés nyomban esedékessé válik, amivel egyidőben megkezdődik az illeték behajtásával kapcsolatos végrehajtási jog elévülés is. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájának száma 10032000-01070044-09060018. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

Záró rész

[43] A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes másodfokú perköltségét megfizetni. A felperes a másodfokú költségigényt bejelentette, de annak mértékét és számítási módját nem határozta meg. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM 3. § (5) bekezdése és a 2.200.000 forintos másodfokú pertárgyérték alapján határozta meg a másodfokú perköltség összegét.

[44] Az alperes a tárgyi költségfeljegyzési jogos perben a le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján köteles, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése szerinti mértékben.

[45] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[46] A fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. § (2) bekezdése kizárja.

dr. Vajas Sándor s.k.
s.k.
a tanács elnöke
bíró

dr. Kovács Edit s.k.

dr. Kulisity Mária
előadó bíró